

2020 KASIM

TÜRKİYE İMSAD AYLIK SEKTÖR RAPORU

YÖNETİCİ ÖZETİ
EXECUTIVE SUMMARY
TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ
TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ
TÜRKİYE EKONOMİSİ
DÜNYA EKONOMİSİ
DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ
ÖZEL BÖLÜM

YÖNETİCİ ÖZETİ

- ❑ İnşaat sektörü üçüncü çeyrekte yüzde 6,4 büyüdü.
- ❑ İnşaat sektörü 8 çeyrek sonra büyüme gösterdi.
- ❑ İnşaat harcamaları üçüncü çeyrekte yüzde 30,8 genişledi.
- ❑ İnşaat sektörü güven endeksi kasım ayında bir önceki aya göre 6,8 puan azaldı.
- ❑ Mevcut inşaat işleri endeksi kasım ayında bir önceki aya göre 10,3 puan düştü.
- ❑ Yeni alınan inşaat işleri endeksi kasım ayında bir önceki aya göre 7,2 puan geriledi.
- ❑ 2020 Ekim ayında konut satışları bir önceki yılın ekim ayına göre yüzde 16,3 azaldı.
- ❑ 2020 Ekim ayında 119.572 konut satıldı ve son beş ayın en düşük satışı gerçekleşti.
- ❑ 2020 Ekim ayında birinci el konut satışları geçen yılın ekim ayına göre yüzde 26,3 düştü.
- ❑ 2020 Ekim ayında ipotekli konut satışları 25.566 adet oldu.
- ❑ 2020 Ekim ayında ipotekli ilk el konut satışları 8.137 oldu.
- ❑ Yılın ilk 3 çeyreğinde alınan yapı ruhsatları yüzölçümü olarak geçen yılın aynı ayına göre yüzde 58,1 genişledi.
- ❑ Yılın ilk 3 çeyreğinde alınan yapı izinleri yüzölçümü olarak geçen yılın aynı ayına göre yüzde 22,8 daraldı.
- ❑ 2020 Eylül ayında inşaat malzemesi sanayi üretimi geçen yılın aynı ayına göre yüzde 19,7 arttı.
- ❑ 2020 Eylül ayında inşaat malzemesi ihracatı geçen yılın eylül ayına göre yüzde 5,8 yükseldi.
- ❑ 2020 Eylül ayında inşaat malzemesi ithalatı geçen yılın eylül ayına göre yüzde 33,9 arttı.
- ❑ Türkiye ekonomisi üçüncü çeyrekte yüzde 6,7 büyüdü.
- ❑ Sanayi üçüncü çeyrekte yüzde 8,0 büyüdü.
- ❑ Ekonomi yönetimi ve T.C. Merkez Bankası başkanı değişti.
- ❑ T.C. Merkez Bankası politika faizini yüzde 15,0'e çıkardı.
- ❑ TL kredi faiz oranları yüzde 18-20 aralığına ulaştı.
- ❑ Salgın kısıtlamaları ile iktisadi faaliyetler yeniden yavaşlayacak.
- ❑ Türk Lirası sepet kur 9,30'dan geri döndü.
- ❑ Dünya ekonomisinde hem COVID-19 ikinci dalgası hem de aşı iyimserliği yaşanıyor.
- ❑ ABD'de Biden başkan seçildi, dolarda zayıflama bekleniyor.
- ❑ ABD'de inşaat harcamaları 2020 Eylül ayında 1,41 trilyon dolar oldu.
- ❑ ABD'de mevcut konut satışları ekim ayında 6,85 milyon olarak rekor kırdı.
- ❑ AB inşaat harcamaları 2020 üçüncü çeyreğinde yüzde 2,9 daraldı.
- ❑ Euro Bölgesi inşaat malzemeleri fiyatları kasım ayında sıçrama gösterdi.

EXECUTIVE SUMMARY

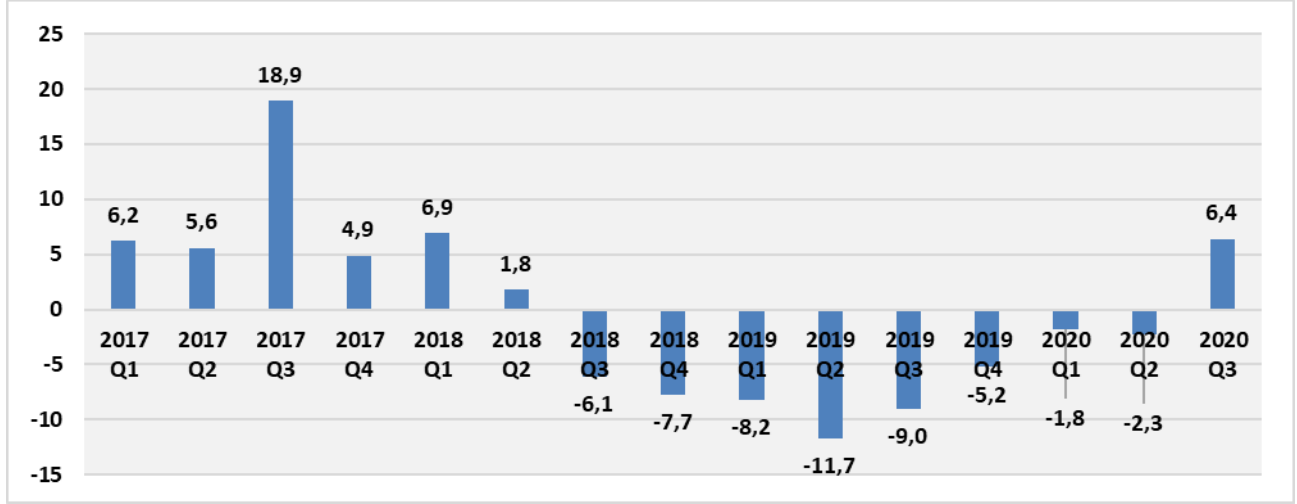
- ❑ Construction sector growth 6,4 percent in the third quarter of 2020.
- ❑ Construction sector growth first time since second quarter of 2018.
- ❑ Construction expenditures expanded 30,8 percent in the third quarter.
- ❑ Construction sector confidence index decreased 6,8 point in November of 2020.
- ❑ Existing construction activities index dropped 10,3 point in November of 2020.
- ❑ New construction orders index narrowed 7,2 point in November of 2020.
- ❑ Total house sales decreased 16,3 percent in October of 2020.
- ❑ 119.572 houses have been sold in October.
- ❑ New houses sales dropped 26,3 percent in October of 2020.
- ❑ Mortgaged sales of House realised as 25.566 units in October of 2020 and slowdown.
- ❑ Construction permits has expanded 58,1 percent in the first three quarter of 2020 as a surface.
- ❑ Occupation permits has dropped 22,8 percent in the first three quarter of 2020 as a surface.
- ❑ Construction materials production increased 19,7 percent in September of 2020.
- ❑ Construction materials export increased 5,8 percent in September of 2020.
- ❑ Construction materials import expanded 33,9 percent in September of 2020.
- ❑ Economy growth 6,7 percent in the third quarter of 2020.
- ❑ Industry growth 8,0 percent in the third quarter of 2020.
- ❑ Central Bank governor has been changed. Finance Ministry has resigned.
- ❑ Central Bank hiked policy rate to 15 percent.
- ❑ TL credit interest rates are sailing between 18-20 percent.
- ❑ TL currency basket turned back from 9,3 level in November.
- ❑ New pandemic sanctions would limit economic activities.
- ❑ Biden win and US dollar is weakening.
- ❑ US exist home sales are 6,85 million in October of 2020.
- ❑ EU construction expenditures declined 2,9 percent in the third quarter of 2020.
- ❑ Construction materials prices jumped in November of 2020.

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

İnşaat Sektörü Sekiz Çeyrek Sonra Büyüme Gösterdi; Yüzde 6,4

İnşaat sektörü 2020 yılının üçüncü çeyreğinde yüzde 6,4 büyümüştür. COVID-19 salgını ile birlikte kamunun sağladığı kredi olanakları ve diğer destekler ile inşaat sektörü yılın üçüncü çeyrek döneminde hızlı bir toparlanma göstermiştir. Toparlanma üçüncü çeyrekte büyümeye dönüşmüştür. Böylece önceki son sekiz çeyrektir küçülen inşaat sektörü 2 yıllık küçülmeye son vererek üçüncü çeyrekte büyüme göstermiştir. İnşaat sektöründeki büyüme inşaat malzemeleri sanayisini de olumlu etkilemiştir.

Şekil.1 İnşaat Sektörü Büyüme, Yüzde, Bir Önceki Yılın Aynı Çeyrek Dönemine Göre

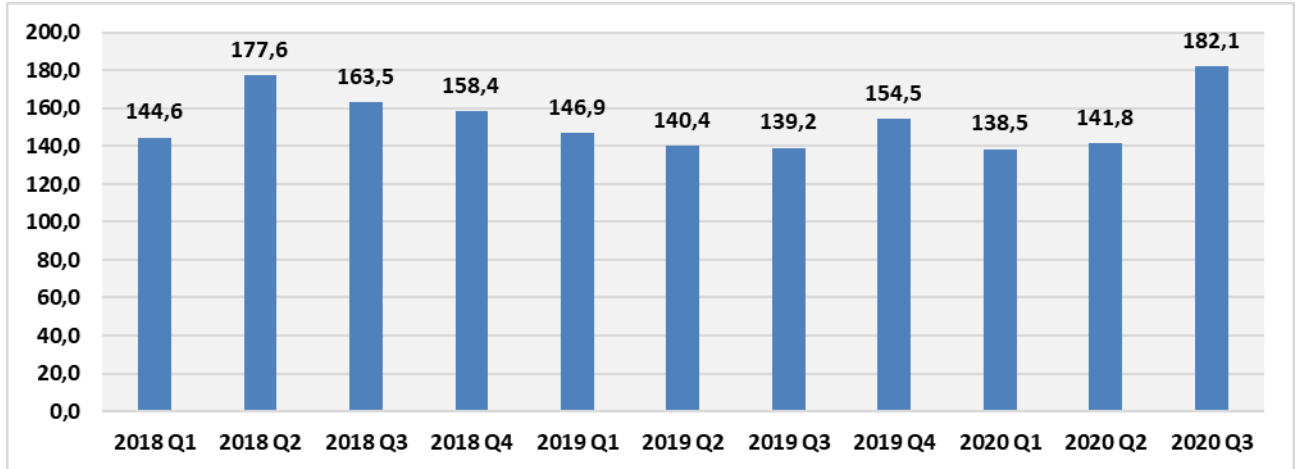

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İnşaat Harcamaları 2020 Yılı Üçüncü Çeyreğinde Yüzde 30,8 Arttı

2020 yılının üçüncü çeyreğinde inşaat harcamaları cari fiyatlarla geçen yılın aynı çeyreğine göre yüzde 30,8 artmış ve 182,1 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Yılın üçüncü çeyreğinde inşaat faaliyetlerinin sağlanan destekler ile önemli ölçüde büyümesi sonucu inşaat harcamaları son 11 çeyreğin en yüksek harcaması olmuştur.

Şekil.2 İnşaat Harcamaları, Milyar TL, Cari Fiyatlarla

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İnşaat Sektöründe Büyüme Ekonomik Büyümeye Yaklaştı

İnşaat sektörü ile ekonominin genelinde yaşanan büyüme arasındaki pozitif ilişki son sekiz çeyrektir önemli ölçüde bozulmuştu. 2018 yılında ekonomi yüzde 3,0 büyürken inşaat sektörü yüzde 1,9 küçülmüştü. 2019 yılında ise ekonomi yüzde 0,9 büyürken inşaat sektörü yüzde 8,6 daralmıştı. 2020 yılının üçüncü çeyreğinde ise ekonomi yüzde 6,7 büyürken inşaat sektöründe yüzde 6,4 büyüme gerçekleşmiştir. Yılın ilk dokuz ayında da ekonomi yüzde 0,4 büyürken, inşaat sektöründe büyüme yüzde 0,8 olmuştur. İnşaat ve genel ekonomi büyüme performansı 2021 yılında yeniden yakınlaşmaktadır.

Tablo.1 GSYİH ve İnşaat Sektörü Büyüme, Yüzde, Bir Önceki Yılın Aynı Çeyrek Dönemine Göre

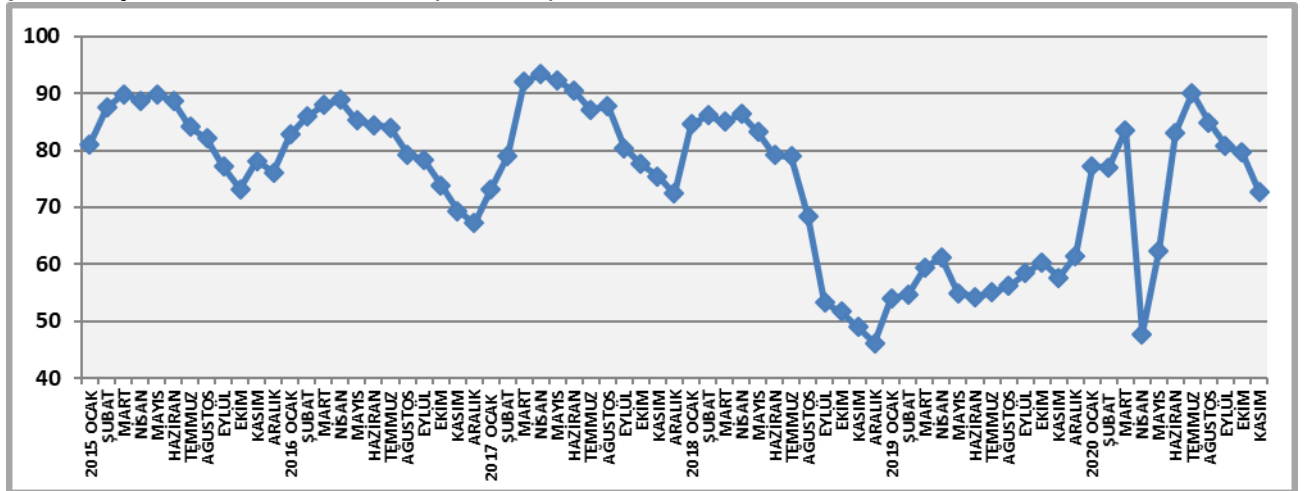
DÖNEM	İNŞAAT	GAYRİMENKUL	GSYİH
2016	5,4	3,6	3,2
2017	9,0	2,3	7,5
2018	-1,9	2,9	3,0
2019 Q1	-8,2	0,6	-2,6
2019 Q2	-11,7	2,3	-1,7
2019 Q3	-9,0	2,6	1,0
2019 Q4	-5,2	2,0	6,4
2019	-8,6	1,9	0,9
2020 Q1	-1,8	2,8	4,5
2020 Q2	-2,3	1,8	-9,9
2020 Q3	6,4	2,8	6,7

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İnşaat Sektörü Güven Endeksi 2020 Kasım Ayında 6,8 Puan Geriledi

İnşaat sektörü güven endeksi temmuz ayında COVID-19 salgını öncesindeki güven seviyesini önemli ölçüde aşmıştı. İzleyen aylarda ise güven endeksi kademeli bir gerileme göstermektedir. İnşaat sektörü güven endeksi kasım ayında ise 6,8 puan daha düşerek 72,8 puan olarak gerçekleşmiştir. İnşaat sektörü güven endeksi kasım ayında ekonomik gelişmeler ve COVID-19 salgını ikinci dalgası nedeniyle daha kuvvetli bir aylık düşüş göstermiştir.

Şekil.3– İnşaat Sektörü Güven Endeksi (2010=100)

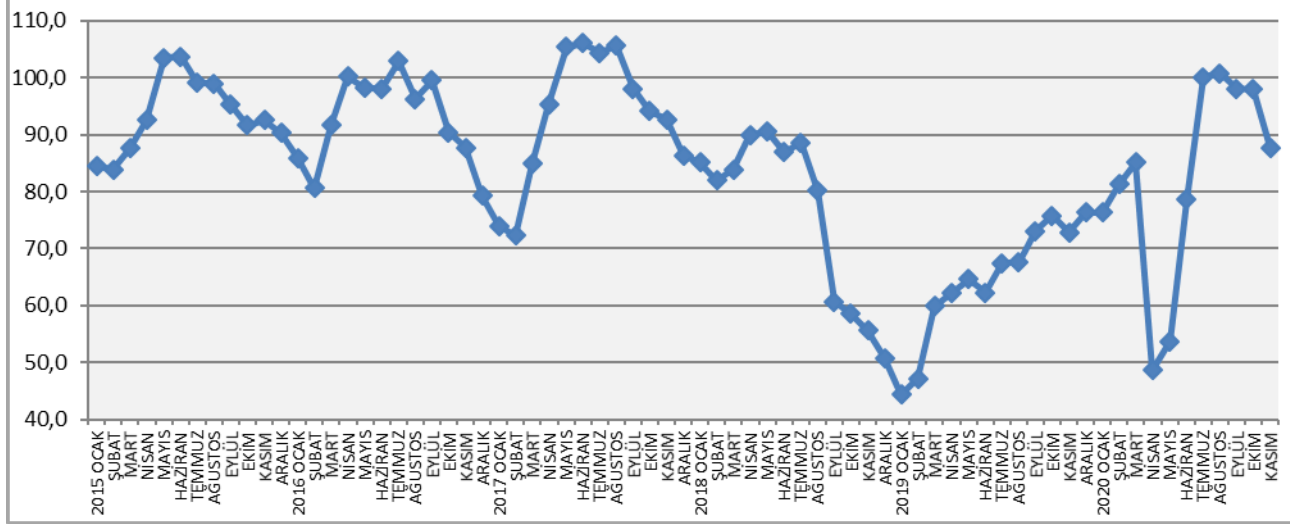

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Mevcut İnşaat İşleri Seviyesi 2020 Kasım Ayında 10,3 Puan Geriledi

İnşaat sektöründe mevcut işler seviyesi ağustos ayındaki zirvesi sonrası eylül ve ekim aylarında sınırlı ölçüde gerilemişti. Mevcut işler seviyesi kasım ayında ise 10,3 puan ile önemli ölçüde düşüş göstermiştir. Böylece mevcut işler mevsimsellik etkisinin de başlaması ile düşüşe geçmiştir. İnşaat sektörü COVID-19 salgını ile yarım kalan işlerini büyük ölçüde tamamlamaktadır. COVID-19 salgını ikinci dalgası ve kış aylarına giriliyor olması nedeniyle mevcut işler seviyesi kademeli olarak gerilemeye devam edecektir.

Şekil.4 – Son Üç Ay İnşaat Faaliyetleri Endeksi (2010=100)

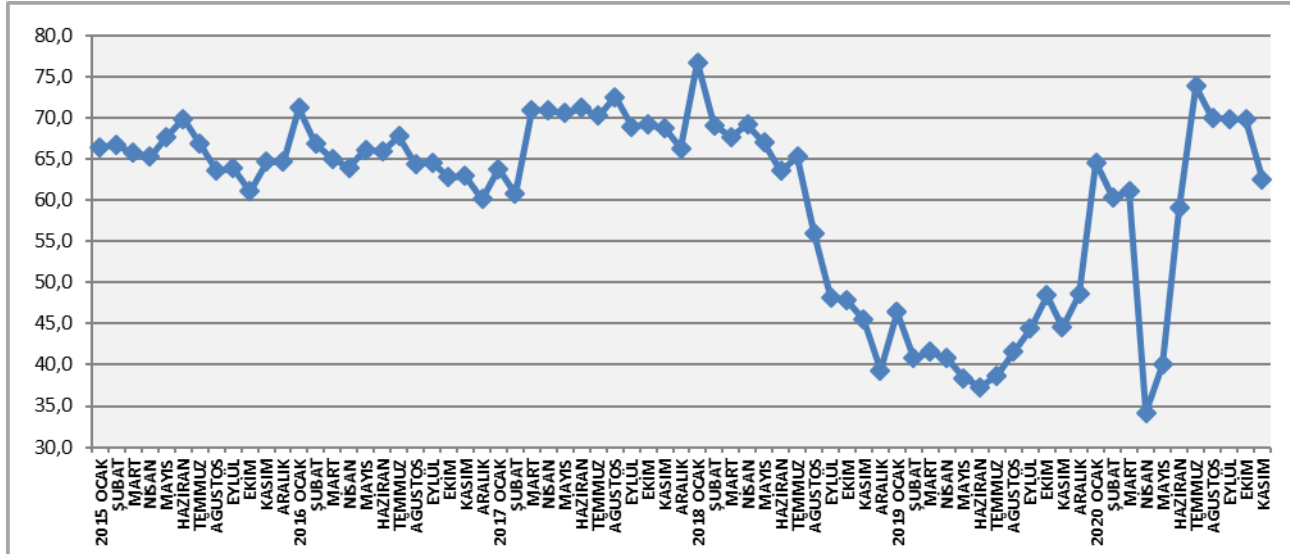

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yeni Alınan İnşaat İşleri Seviyesi 2020 Kasım Ayında 7,2 Puan Geriledi

İnşaat sektöründe alınan yeni iş siparişleri kasım ayında 7,2 puan gerilemiştir. Sektörde yeni iş siparişleri haziran ve temmuz aylarında önemli artış göstermiş, ağustos-ekim döneminde ise iş siparişlerinde doygunluk yaşanmaya başlanmıştır. Kasım ayında ise yeni alınan işler seviyesi yeniden hissedilir bir aylık düşüş göstermiştir. Muhtemelen tamamlanan işler sonrası yeni siparişler kış ayları sonrası ve COVID-19 salgını etkilerinin azalması ile birlikte yeniden artmaya başlayacaktır.

Şekil.5– Yeni Alınan İnşaat İşleri Endeksi 2010=100

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Konut Satışları 2020 Ekim Ayında Yüzde 16,3 Geriledi

2020 Ekim ayında konut satışları bir önceki yılın ekim ayına göre yüzde 16,3 gerilemiştir. Ekim ayında 119.574 adet konut satışı gerçekleşmiştir. Son beş ayın da en düşük konut satışı yaşanmıştır. Faiz oranlarındaki kademeli artış ile birlikte ekim ayında konut satışlarında ivme yavaşlamaya devam etmiştir. Bu yavaşlamaya karşın yılın ilk 10 ayında satılan konut sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 27,1 artarak 1.280.852 olmuştur. Konut kredisi faiz oranlarındaki artış nedeniyle konut satışlarının yılın son iki ayında daha da yavaşlaması beklenmektedir.

Tablo.2- Aylık Konut Satışları

DÖNEM	2016	2017	2018	2019	2020
OCAK	84.556	95.389	97.019	72.937	113.615
ŞUBAT	101.703	101.468	95.953	78.450	118.753
MART	117.205	128.923	110.905	105.046	108.670
NİSAN	106.348	114.446	103.087	96.071	42.783
MAYIS	114.800	116.558	119.655	91.937	50.936
HAZİRAN	106.187	97.579	119.413	61.355	190.012
TEMMUZ	81.343	115.869	123.878	102.236	229.357
AĞUSTOS	114.751	120.918	105.154	110.538	170.408
EYLÜL	108.918	140.298	127.327	146.903	136.744
EKİM	130.274	122.882	146.536	142.810	119.574
KASIM	132.665	122.732	89.626	138.372	
ARALIK	142.713	132.972	136.845	202.074	
TOPLAM	1.341.463	1.409.314	1.375.398	1.348.729	

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İkinci El Konut Satışları 2020 Ekim Ayında Yüzde 10,8 Düşüş Gösterdi

Türkiye genelinde ikinci el konut satışları 2020 yılı ekim ayında geçen yılın ekim ayına göre yüzde 10,8 düşerek 82.598 adet olarak gerçekleşmiştir. Birinci el konut satışları ise yüzde 26,3 azalarak 36.976 olmuştur. Ekim ayında ikinci el konutta satışlar önemli ölçüde yavaşlamaya başlamıştır. Ekim ayı ikinci el konut satışları son beş ayın en düşük satışı olmuştur. Önümüzdeki aylarda ikinci el konut satışları artan konut kredisi faiz oranları nedeniyle yavaşlamaya devam edecektir.

Tablo.3– Konut Satışlarının Dağılımı

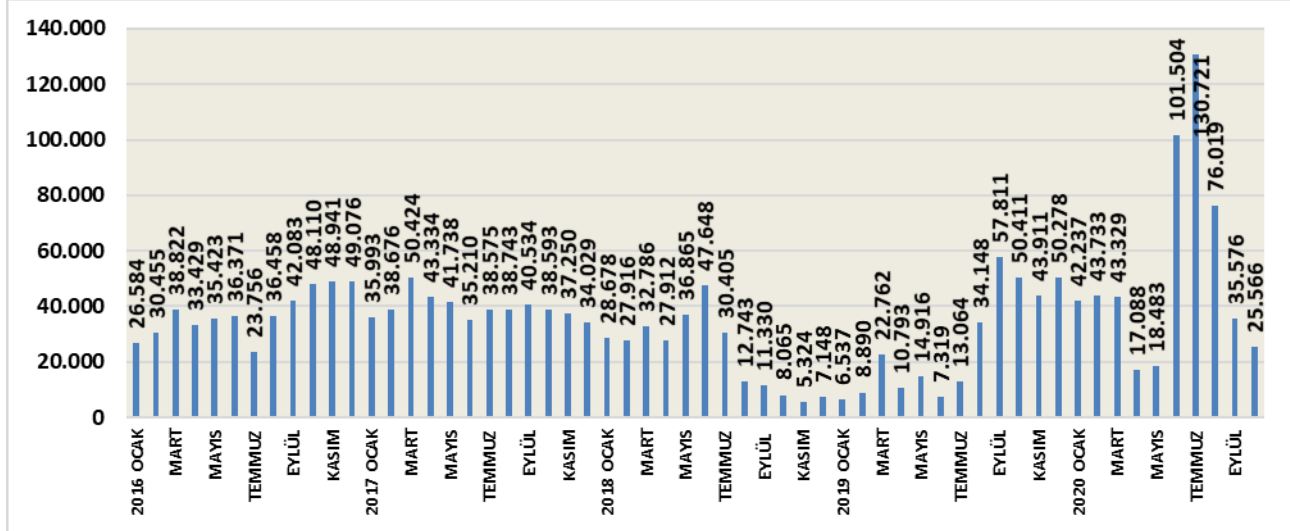
DÖNEM	2018		2019		2020	
	İlk El	İkinci El	İlk El	İkinci El	İlk El	İkinci El
OCAK	44.363	52.656	31.048	41.889	36.040	77.575
ŞUBAT	43.713	52.240	32.648	45.802	37.303	81.450
MART	50.701	60.204	44.163	60.883	34.089	74.581
NİSAN	47.534	55.553	33.443	50.960	14.848	27.935
MAYIS	55.502	64.153	37.246	54.691	16.860	34.076
HAZİRAN	57.064	62.349	23.265	38.090	58.632	131.380
TEMMUZ	57.617	66.261	38.931	63.305	67.937	161.420
AĞUSTOS	49.362	55.792	40.634	69.904	52.123	118.285
EYLÜL	54.712	61.285	51.393	95.510	41.376	95.368
EKİM	74.815	71.721	50.181	92.629	36.976	82.598
KASIM	40.821	48.805	48.909	89.463		
ARALIK	69.861	66.984	75.480	126.594		
TOPLAM	651.572	723.836	511.682	837.047		

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İpotekli Konut Satışları Geriledi; Ekim Ayı Satışı 25.566

Türkiye genelinde konut satışlarında banka kredileri ile yapılan satışlar veya bir başka deyimle ipotekli satışlar önemli rol oynamaktadır. Temmuz ayında ipotekli konut satışları en yüksek aylık seviyesinde gerçekleşmiş ve 130.721 adet ipotekli konut satışı olmuştur. Ağustos ve eylül aylarında ise ipotekli konut satışları önemli ölçüde gerilemiştir. Gerileme Ekim ayında da sürmüştür. Ekim ayında 25.566 adet konut satışı ipotekli olarak gerçekleşmiştir. Bunun sadece 8.137 adedi birinci el konut satışı olmuştur. Kredi faiz oranlarındaki artış ipotekli konut satışlarını sınırlamaktadır.

Şekil.6 İpotekli Konut Satışları, Adet

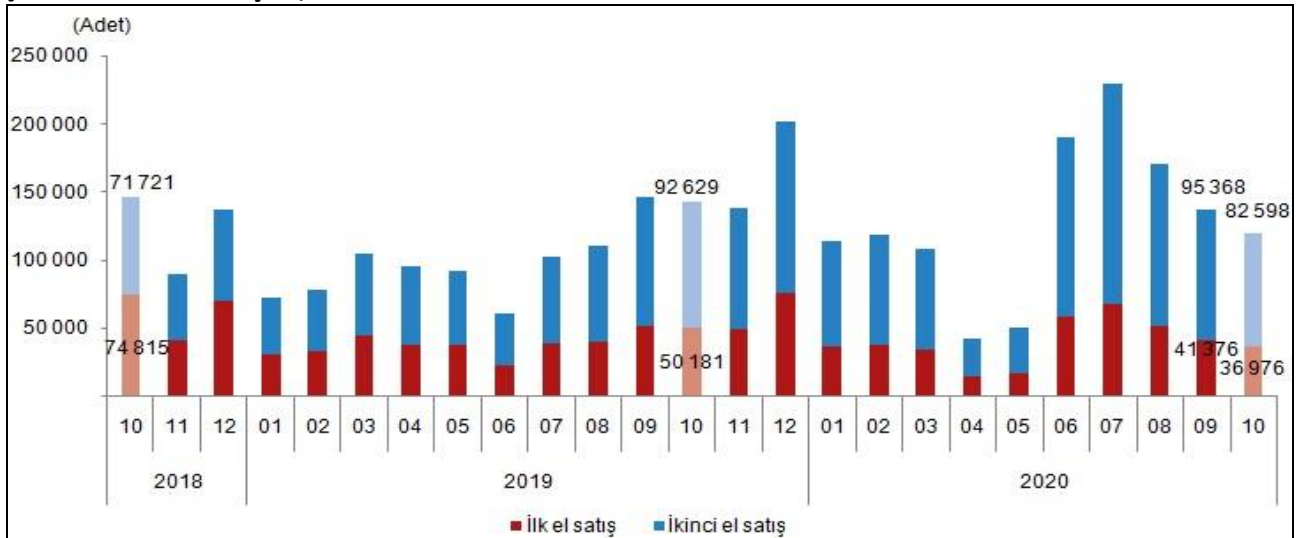

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2020 Ekim Ayında Yeni Konut Satışları Yüzde 26,3 Geriledi

2020 yılı ekim ayında yeni konut satışları geçen yılın aynı ayına göre yüzde 26,3 düşerek 36.976 adet olarak gerçekleşmiştir. Ekim ayında kredi faiz oranlarındaki artışlar ilk el konut satışlarında gerilemeye yol açmıştır. Konut kampanyaları da sona ermiştir. Ekim ayı satışları son beş ayın en düşük ilk el satışları olmuştur. Buna bağlı olarak bu yılın ilk 10 ayında ilk el konut satışlarının geçen yılın aynı dönemine göre artışı yüzde 2,3'e kadar düşmüştür. Konut kredi faiz oranlarındaki artış ile önümüzdeki aylarda ilk el konut satışlarında gerileme eğilimi sürecektir.

Şekil.7 Yeni Konut Satışları, Adet

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yılın İlk Dokuz Ayında Alınan Yapı Ruhsatları Yüzölçümü Olarak Yüzde 58,1 Arttı

2020 yılının ilk dokuz ayında alınan yapı ruhsatları yüzölçümü olarak geçen yılın ilk dokuz ayına göre yüzde 58,1 artmış ve 72,45 milyon metrekare olarak gerçekleşmiştir. Alınan yapı ruhsatları son üç yıldır farklı gelişmelerden etkilenmeye devam etmektedir. 2019 yılının ilk yarısında alınan yapı ruhsatları hem yerel seçimler hem de ekonomide uygulanan dengelenme politikaları nedeniyle önemli ölçüde azalmıştı. Yılın ikinci yarısında ise sınırlı bir toparlanma yaşanmıştı. 2020 yılının ilk çeyrek döneminde alınan yapı ruhsatları geçen yılın da altında kalmıştı. 2020 yılı ikinci ve üçüncü çeyreklerinde ise COVID-19'a yönelik olarak uygulanan destekler ile hızlanan konut satışları yeni alınan yapı ruhsatlarında da artışa neden olmuştur.

Tablo.4 Alınan Yapı Ruhsatları

	2020	2019 ^(r)	2018 ^(r)	Bir önceki yılın ilk dokuz ayına göre değişim oranı (%)	
				2020	2019
Bina sayısı	58 865	33 888	78 914	73,7	-57,1
Yüzölçümü (m ²)	72 454 226	45 831 279	109 000 603	58,1	-58,0
Değer (TL)	129 680 060 407	73 626 698 705	144 126 593 197	76,1	-48,9
Daire sayısı	357 807	180 763	501 359	97,9	-63,9

(r) Yapı izin istatistikleri 2018 ve 2019 yılları verileri revize edilmiştir.

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

Yılın İlk Dokuz Ayında Alınan Yapı İzinleri Yüzölçümü Olarak Yüzde 22,8 Daraldı

2020 yılının ilk dokuz ayında alınan yapı izinleri yüzölçümü olarak geçen yılın ilk dokuz ayına göre yüzde 22,8 daralmış ve 86,2 milyon metrekare olarak gerçekleşmiştir. Alınan yapı izinleri son yılların en düşük seviyesine gerilemiştir. 2020 yılının üç çeyrek döneminde de alınan yapı izinleri geçen yılın altında kalmıştır. Özellikle ikinci çeyrekte COVID-19 etkileri ile arz edilen yeni yapılar önemli ölçüde azalmıştır. Yarıda kalan işlerin tamamlanması ile yılın üçüncü çeyreğinde ise yapı arzlari ve alınan yapı izinleri sınırlı artış göstermiştir.

Tablo.5 Alınan Yapı İzinleri

	2020	2019 ^(r)	2018 ^(r)	Bir önceki yılın ilk dokuz ayına göre değişim oranı (%)	
				2020	2019
Bina sayısı	53 986	70 529	88 609	-23,5	-20,4
Yüzölçümü (m ²)	86 198 564	111 645 002	120 100 622	-22,8	-7,0
Değer (TL)	153 535 006 755	181 194 687 359	160 385 425 115	-15,3	13,0
Daire sayısı	423 733	545 006	614 161	-22,3	-11,3

(r) Yapı izin istatistikleri 2018 ve 2019 yılları verileri revize edilmiştir.

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

İnşaat Malzemesi Sanayi Üretimi Eylül Ayında Yüzde 19,7 Arttı

İnşaat malzemeleri sanayi üretimi 2020 yılı ilk çeyreğinde yüzde 8,0 büyüme göstermişti. COVID-19 salgını ile ortaya çıkan koşullar nedeniyle inşaat malzemeleri sanayi üretimi yılın ikinci çeyreğinde ise yüzde 8,0 düşüş göstermişti.

Yılın üçüncü çeyreğinde inşaat malzemeleri sanayi üretimi bu kez hızlı bir toparlanma içine girmiştir. Temmuz ayında yüzde 7,0, Ağustos ayında ise yüzde 24,6 artan sanayi üretimi eylül ayında da hızlı büyüme göstermiştir. Eylül ayında üretim geçen yılın aynı ayına göre yüzde 19,7 artmıştır. Eylül ayındaki üretim artışında içeride mevcut inşaat işlerindeki canlanma ile dış pazarlardaki talep artışı etkili olmuştur.

2020 yılı eylül ayında 22 alt sektörün 22'sinde de üretim bir önceki yılın eylül ayına göre artmıştır.

Eylül ayında 18 alt sektörde üretim aynı zamanda çift haneli ve yüksek oranlar ile artmıştır. En yüksek üretim artışı yüzde 41,6 ile hazır beton alt sektöründe gerçekleşmiştir.

Birleştirilmiş parke ve yer döşemeleri sektöründe üretim yüzde 40,2, çimento sektöründe yüzde 40, demir çelik radyatörlerde yüzde 36,1, kilit ve donanım eşyalarında yüzde 35,4, seramik kaplama malzemelerinde yüzde 31,7 ve inşaat boya ve vernikleri sektöründe yüzde 31 yükselmiştir.

Eylül ayındaki üretim artışı ile 2020 yılı ocak-eylül döneminde inşaat malzemeleri sanayi üretimi artışı yüzde 5,9 olarak gerçekleşmiştir. 22 alt sektörden 14'ünde üretim geçen yılın ocak-eylül dönemine göre artmıştır.

Tablo.6– Sanayi Üretimi Büyüme

(Bir önceki yılın aynı ayına ve dönemine göre – yüzde)

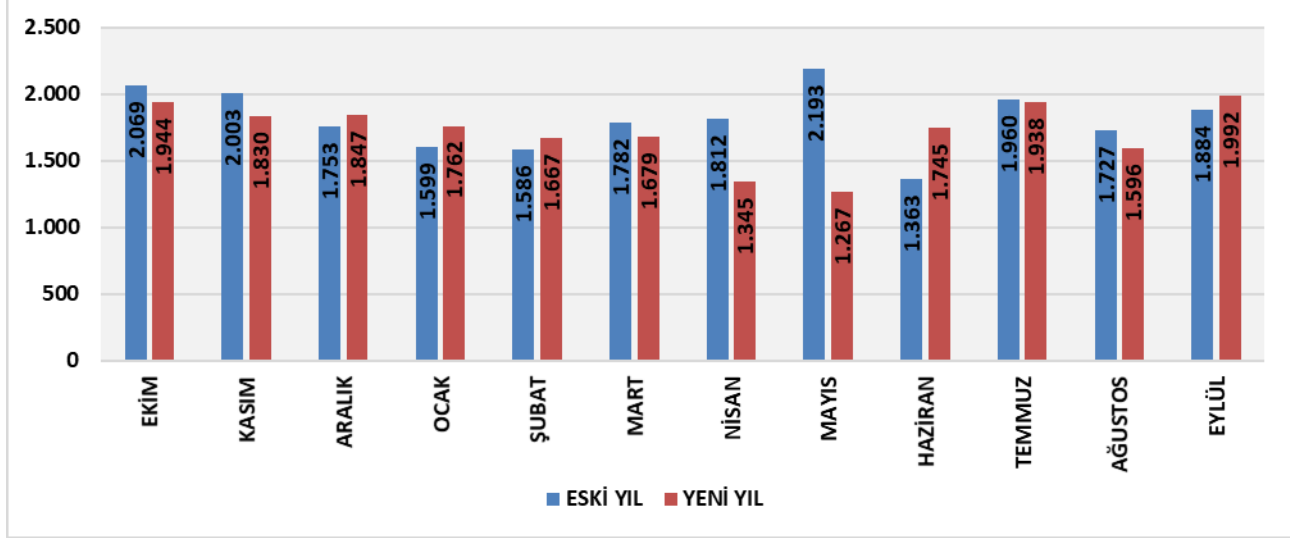
SEKTÖRLER	2020 Eylül	2020 Ocak-Eylül
Birleştirilmiş Parke Yer Döşemeleri	40,2	32,0
Çimento	40,0	23,5
Armatür Musluk Vana ve Valfler	24,4	23,2
Seramik Kaplama Malzemeleri	31,7	20,9
Hazır Beton	41,6	18,7
İnşaat Boya ve Vernikleri	31,0	16,7
Demir Çelik Radyatörler	36,1	12,2
Kilit ve Donanım Eşyaları	35,4	11,3
Düz Cam ve Yalıtım Camı (İnşaat Camları)	0,7	5,7
Yalıtımlı Kablolar	17,0	3,9
Isıtma ve Soğutma Cihazları	18,3	3,8
Demir Çelikten Çubuk ve Profiller	14,8	3,5
Metal Yapı ve Yapı Parçaları	5,3	3,5
İşlenmiş Taşlar (mermer ve granit)	17,1	0,4
Demir Çelik İnşaat Ürünleri	11,5	0,0
Ahşap İnşaat Malzemeleri	8,4	-1,6
Tuğla ve Kiremit	10,3	-1,8
Metalden Kapı ve Pencere	16,0	-2,3
Plastik İnşaat Malzemeleri	14,1	-2,9
Seramik Sağlık Gereçleri	12,2	-3,5
Elektrikli Aydınlatma Ekipmanları	9,2	-4,2
Çimento ve Betondan Eşyalar	28,7	-4,9
İnşaat Malzemeleri	19,7	5,9

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2020 Yılı Eylül Ayında İhracat Yüzde 5,8 Arttı

İnşaat malzemeleri ihracatı ağustos ayında geriledikten sonra eylül ayında yeniden artış göstermiştir. 2020 yılının eylül ayında inşaat malzemeleri ihracatı geçen yılın eylül ayına göre yüzde 5,8 artmış ve 1,99 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Eylül ayında ihracat yılın en yüksek aylık ihracatı olmuştur. Avrupa başta olmak üzere pazarlarımızda COVID-19 salgını ikinci dalga endişesi ile öne çekilen siparişler eylül ayında yüksek ihracat yapılmasına neden olmuştur. Önümüzdeki aylarda ise salgının ikinci dalgası nedeniyle ihracat artışı yavaşlayacaktır.

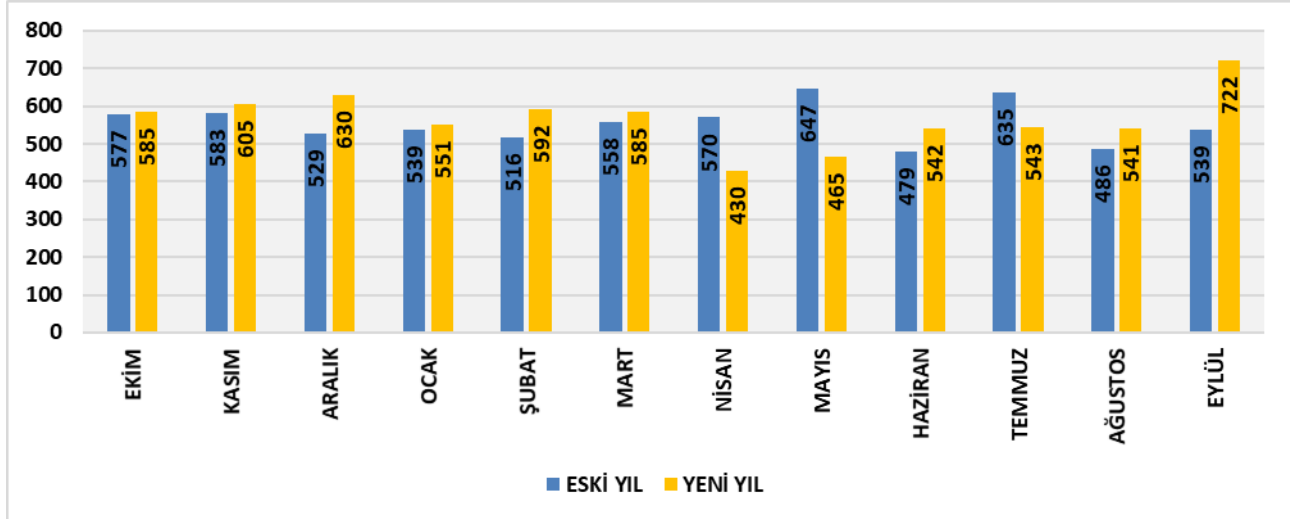
Şekil.8 – İnşaat Malzemeleri İhracatı (Aylık – Milyon Dolar)

2020 Yılı Eylül Ayında İthalat Yüzde 33,9 Artış İle Sıçrama Gösterdi

2020 yılı eylül ayında inşaat malzemeleri ithalatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 33,9 artarak 722 milyon dolar olmuştur. Haziran ayından itibaren inşaat işlerindeki hızlı toparlanma ile ithalat artışı hızlanmıştır. Eylül ayındaki ithalat son dört yıl içinde yapılan en yüksek aylık ithalat olarak gerçekleşmiştir. İthalat önümüzdeki aylarda sınırlı artış eğilimi içinde olacaktır. COVID-19 salgını ile inşaat işlerindeki yavaşlama ithalatı sınırlandıracaktır.

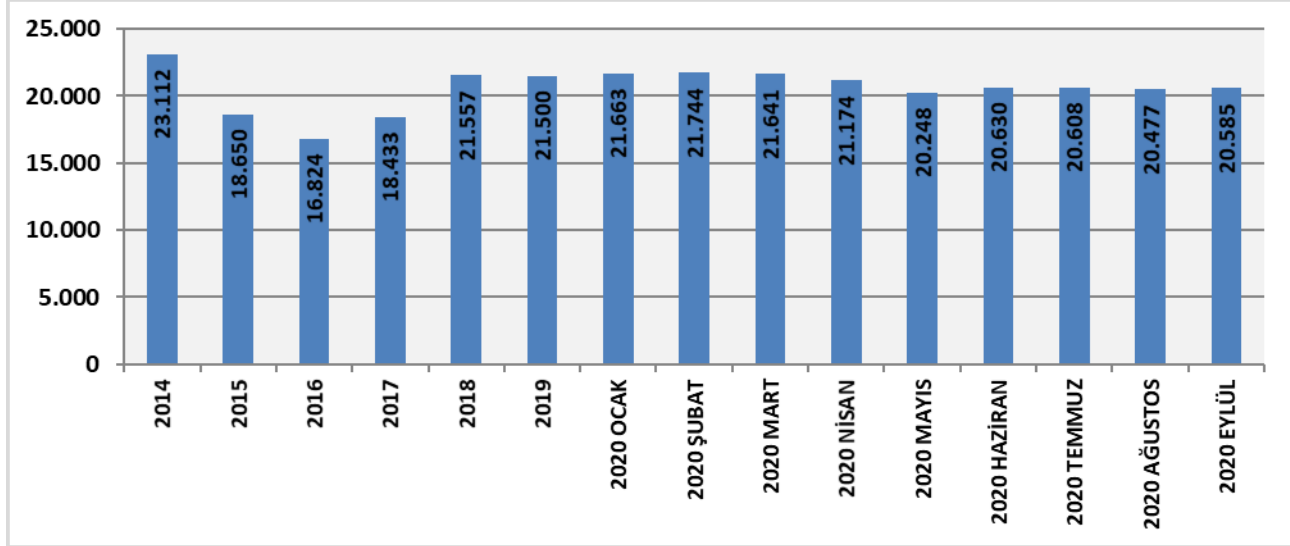
Şekil.9– İnşaat Malzemeleri İthalatı (Aylık – Milyon Dolar)

2020 Yılı Eylül Ayında Yıllık İhracat Artış Gösterdi

COVID-19 salgını sonrası yaşanan toparlanma ile birlikte sert düşüş gösteren yıllık inşaat malzemeleri ihracatı eylül ayında da artış göstermeye devam etmiştir. Ocak-eylül döneminde ihracat geçen yılın aynı dönemine yüzde 6,1 düşerek 14,93 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Böylece eylül ayı itibarıyla yıllık veya son 12 aylık ihracat 20,59 milyar dolar olmuştur. Yıllık ihracat 2019 yılının 0,9 milyar dolar altındadır.

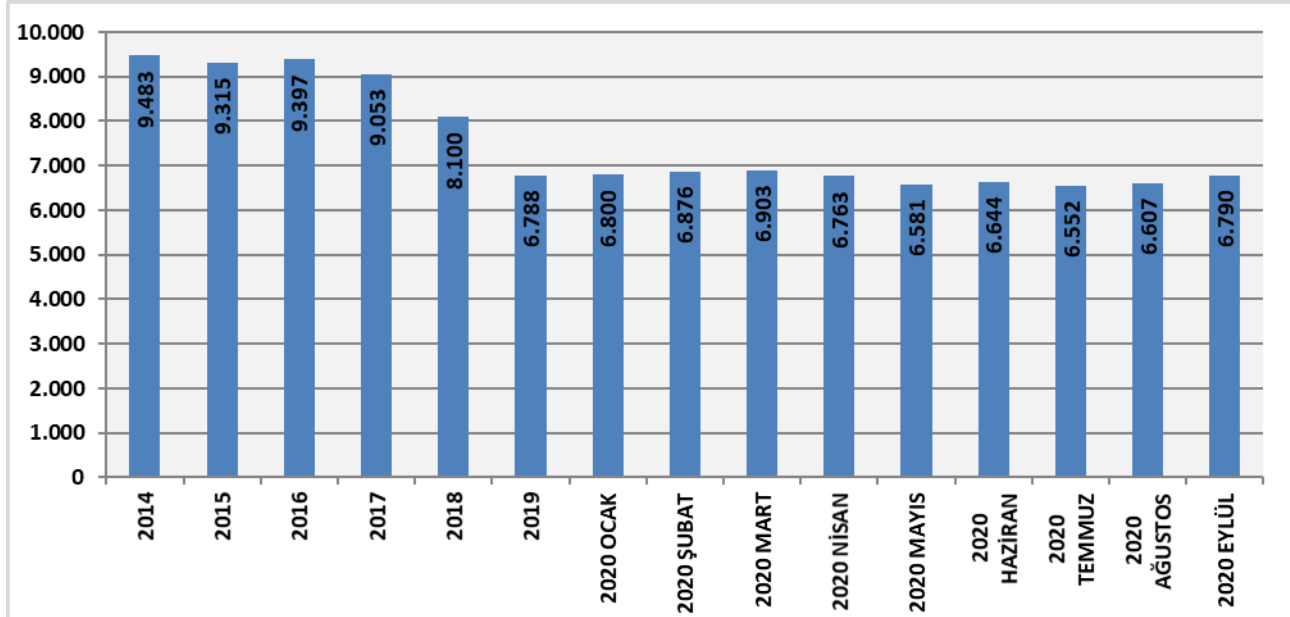
Şekil.10 – İnşaat Malzemeleri İhracatı (Yıllık – Milyon Dolar)

İnşaat Malzemeleri Yıllık İthalatı Eylül Ayı İtibarıyla Artış Gösterdi

İnşaat malzemeleri ithalatı haziran ayında yükselmiş, temmuz ayında gerilemiş, ağustos ayında ise yeniden artış göstermiştir. Eylül ayında ise inşaat malzemeleri ithalatı önemli bir sıçrama göstermiştir. Böylece Ocak-Eylül 2020 döneminde ithalat geçen yılın aynı dönemine göre eşitlenmiştir. Eylül ayı sonu itibarıyla yıllık ithalat 6,79 milyar dolar olmuştur. Eylül ayı itibarıyla yıllık ithalat 2019 yılı ithalatına da ulaşmıştır.

Şekil.11– İnşaat Malzemeleri İthalatı (Yıllık – Milyon Dolar)

Tablo.7 İnşaat Malzemeleri İhracatı
2019 -2020 milyon dolar

SEKTÖRLER	2019 Ocak-Eylül	2020 Ocak-Eylül	% DEĞ
BLOK MERMER	637,6	446,4	-30,0
ALÇI SIVA	47,5	58,5	23,2
ÇİMENTO	675,7	841,5	24,5
İNŞAAT BOYA VE VERNİKLERİ	155,9	161,5	3,6
YAPI KİMYASALLARI	352,3	347,0	-1,5
PLASTİK İNŞAAT MALZEME.	723,2	722,0	-0,2
AHŞAP İNŞAAT MALZEME.	406,7	453,2	11,4
AHŞAP MUTFAK BANYO DOLAPLARI	41,2	36,9	-10,4
DUVAR KAĞITLARI	12,9	11,1	-13,9
İŞLENMİŞ TAŞLAR	712,0	742,5	4,3
ALÇI ÇİMENTO VE BETONDAN EŞYA	166,5	130,8	-21,4
TUĞLA VE KİREMİT	5,9	5,4	-8,8
SERAMİK KAPLAMA	491,1	563,1	14,7
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	203,2	187,9	-7,5
DÜZ CAM VE YALITIM CAMI	264,3	220,7	-16,5
DEMİR ÇELİK ÇUBUK PROFİL	3.596,6	2.886,0	-19,8
DEMİR ÇELİK BORU	1.100,6	1.025,7	-6,8
DEMİR ÇELİK İNŞAAT AKSAMI	990,3	984,1	-0,6
DEMİR ÇELİK DİKENLİ TEL ÇİT	7,6	11,5	51,8
DEMİR ÇELİK TEL ÖRGÜ KAFES AĞ IZGARA	46,9	61,9	31,9
DEMİR ÇELİK BAĞLANTI ELEMANLARI	389,7	343,1	-11,9
DEMİR ÇELİK RADYATÖR	327,7	287,0	-12,4
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	50,8	45,3	-10,8
ALÜMİNYUM İNŞAAT MALZEMELERİ VE AKSAMI	1.367,2	1.335,1	-2,3
ALÜMİNYUM SAĞLIK GEREÇLERİ	1,6	2,2	32,4
KİLİTLER VE DONANIM EŞYALARI	337,5	316,0	-6,4
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	464,8	473,4	1,9
ASANSÖR YÜRÜYEN MERDİVEN APRON KÖRÜĞÜ	80,1	87,1	8,8
ARMATÜR MUSLUK VE VANA VE VALFLER	295,4	262,3	-11,2
GÜVENLİK VE ALARM SİSTEMLERİ	7,0	8,3	18,9
ELEKTRİK MALZEMELERİ	367,2	365,8	-0,4
YALITIMLI KABLOLAR	1.113,8	1.034,7	-7,1
SAYAÇLAR	35,5	31,1	-12,4
AYDINLATMA EKİPMANLARI	160,3	147,1	-8,2
PREFABRİK YAPILAR	137,4	183,3	33,4
YALITIM MALZEMELERİ	121,4	111,7	-8,0
İNŞAAT MALZEMELERİ	15.895,0	14.931,3	-6,1

Tablo.8 İnşaat Malzemeleri İthalatı
2019 -2020 milyon dolar

SEKTÖRLER	2019 Ocak-Eylül	2020 Ocak-Eylül	% DEĞ
BLOK MERMER	3,6	2,9	-19,6
ALÇI SIVA	2,73	2,03	-25,6
ÇİMENTO	5,0	5,8	17,1
İNŞAAT BOYA VE VERNİKLERİ	289,2	285,6	-1,2
YAPI KİMYASALLARI	412,4	409,6	-0,7
PLASTİK İNŞAAT MALZEME.	236,5	230,7	-2,5
AHŞAP İNŞAAT MALZEME.	52,5	79,1	50,6
AHŞAP MUTFAK BANYO DOLAPLARI	5,3	5,1	-4,9
DUVAR KAĞITLARI	3,8	3,3	-14,5
İŞLENMİŞ TAŞLAR	53,2	57,9	8,7
ALÇI ÇİMENTO VE BETONDAN EŞYA	11,1	10,8	-2,9
TUĞLA VE KİREMİT	0,58	0,84	45,5
SERAMİK KAPLAMA	8,5	12,1	41,9
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	3,1	4,2	35,4
DÜZ CAM VE YALITIM CAMI	122,3	150,4	23,0
DEMİR ÇELİK ÇUBUK PROFİL	204,8	150,6	-26,5
DEMİR ÇELİK BORU	455,7	485,9	6,6
DEMİR ÇELİK İNŞAAT AKSAMI	90,5	143,9	59,1
DEMİR ÇELİK DİKENLİ TEL ÇİT	0,1	0,1	54,5
DEMİR ÇELİK TEL ÖRGÜ KAFES AĞ IZGARA	7,5	8,0	7,6
DEMİR ÇELİK BAĞLANTI ELEMANLARI	342,7	286,6	-16,4
DEMİR ÇELİK RADYATÖR	9,4	9,4	0,2
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	5,0	5,6	11,4
ALÜMİNYUM İNŞAAT MALZEMELERİ VE AKSAMI	446,8	366,9	-17,9
ALÜMİNYUM SAĞLIK GEREÇLERİ	0,15	0,22	46,8
KİLİTLER VE DONANIM EŞYALARI	127,0	121,3	-4,5
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	305,4	399,1	30,7
ASANSÖR YÜRÜYEN MERDİVEN APRON KÖRÜĞÜ	84,4	67,7	-19,8
ARMATÜR MUSLUK VE VANA VE VALFLER	451,4	398,6	-11,7
GÜVENLİK VE ALARM SİSTEMLERİ	29,5	27,2	-8,0
ELEKTRİK MALZEMELERİ	695,3	731,0	5,1
YALITIMLI KABLOLAR	243,6	251,7	3,4
SAYAÇLAR	13,9	11,2	-19,5
AYDINLATMA EKİPMANLARI	128,3	125,5	-2,2
PREFABRİK YAPILAR	5,8	16,6	184,6
YALITIM MALZEMELERİ	112,2	104,0	-7,3
İNŞAAT MALZEMELERİ	4.969,2	4.971,2	0,0

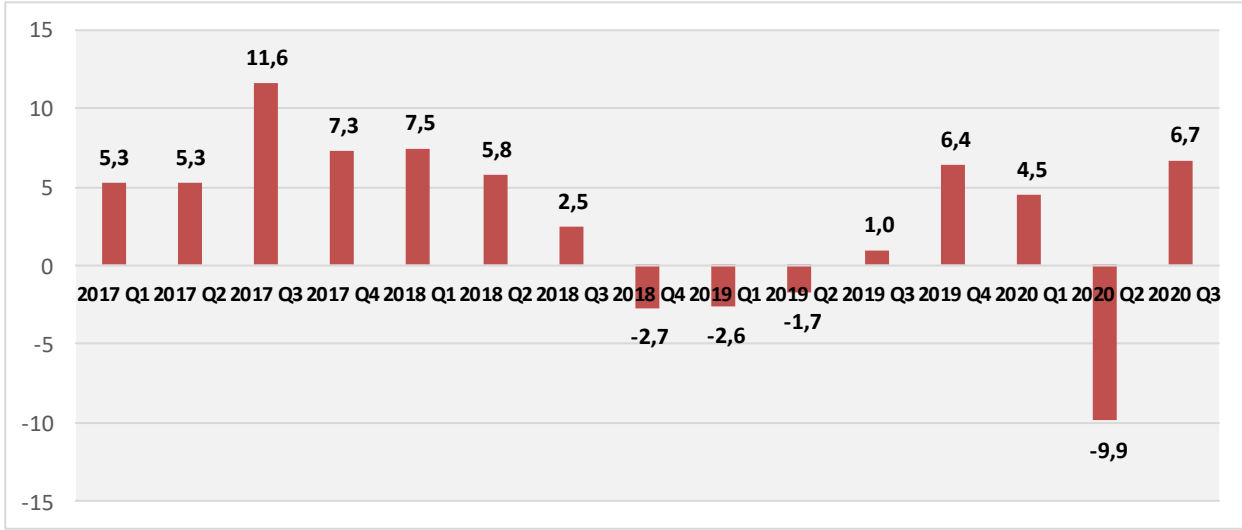
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu,
İnşaat malzemesi toplam verileri Çalışma Ekibi tarafından hesaplanmaktadır.

TÜRKİYE EKONOMİSİ

Türkiye Ekonomisi 2020 Üçüncü Çeyreğinde Yüzde 6,7 Büyüdü

Türkiye ekonomisi 2020 yılının üçüncü çeyreğinde yüzde 6,7 büyümüştür. İktisadi faaliyetler yılın üçüncü çeyrek döneminde COVID-19 salgını nedeniyle verilen destekler ve işe geri dönüşler ile birlikte önemli bir toparlanma göstermiştir. Bu nedenle üçüncü çeyrekte önemli bir büyüme yaşanmıştır. Yılın üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre özel tüketim harcamaları yüzde 9,2, kamu tüketim harcamaları ise yüzde 1,1 artmıştır. İhracatın büyümeye katkısı negatif olmuştur. Gayri safi sabit sermaye yatırımları da yüzde 22,5 artış göstermiştir.

Şekil.12 Türkiye Ekonomisi Büyüme Çeyrek Dönemler, Yüzde, Bir Önceki Yılın Aynı Çeyrek Dönemine Göre

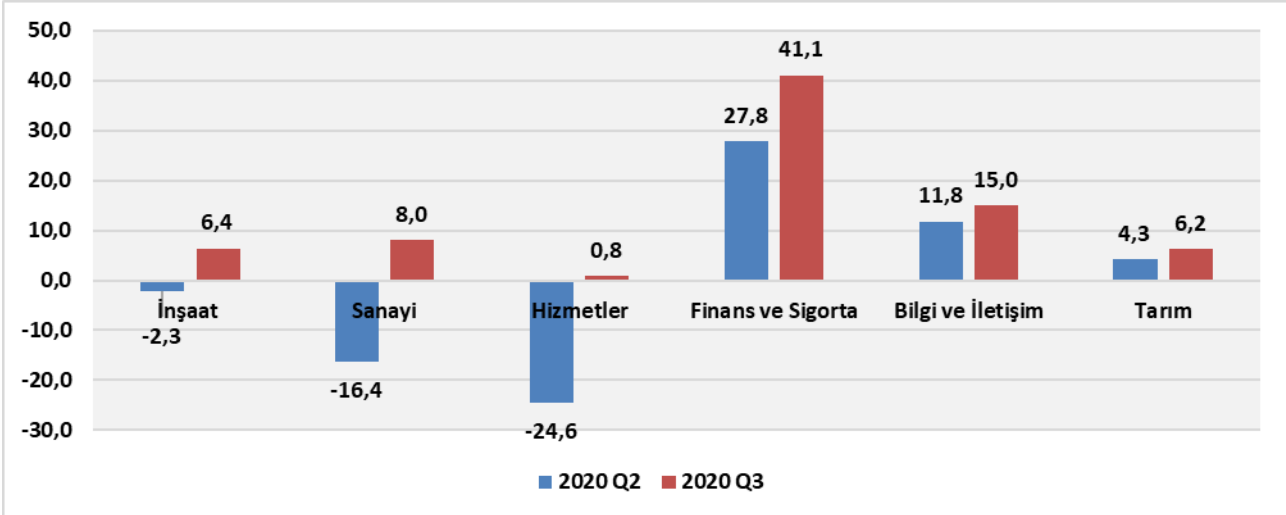

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Sanayi Sektörü Yılın Üçüncü Çeyreğinde Yüzde 8,0 Büyüdü

2020 yılının üçüncü çeyreğinde sanayi sektörü yüzde 8,0 büyümüştür. Sanayi sektörünün üretim faaliyetleri üçüncü çeyrekte önemli ölçüde toparlanma göstermiştir. Bu nedenle sanayi sektöründe önemli bir büyüme yaşanmıştır. Yılın üçüncü çeyrek döneminde tüm alt sektörler büyümüştür. En hızlı büyüyen yüzde 41,1 ile finans sektörü olmuştur. Hizmet sektörü de yüzde 0,8 büyümüştür.

Şekil.13 2020 Yılı Çeyrek Dönemler Sektörlerde Büyüme Oranları Yüzde

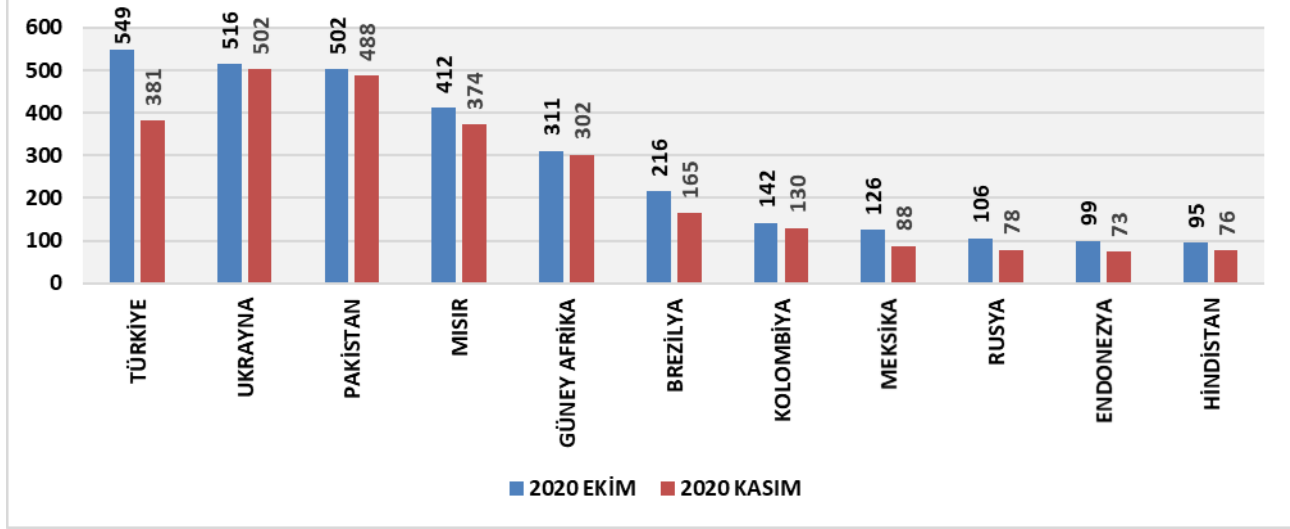

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Ekonomi Yönetiminde Değişim ve Ekonomide Reform Taahhüdü

Türkiye ekonomisi kasım ayında finansal krizin eşiğinden dönmüştür. Kasım ayı başında hızla yükselen döviz kurları bir ödemeler dengesi krizine yol açma riskini barındırırken ekonomi yönetiminde değişim ve ekonomiye ilişkin reform taahhütleri ile şimdilik finansal kriz riski azaltılmıştır. Buna bağlı olarak Türkiye'nin risk primi de düşmüştür. T.C. Merkez Bankası faiz artışı ve para politikasındaki normalleşme adımları risk primindeki düşüşü sağlamıştır. Bundan sonraki süreci ise reform adımları belirleyecektir. Daha makul büyüme hedefi, enflasyon ile daha sıkı mücadele adımları, T.C. Merkez Bankası'nın rezerv artışı yol haritası, bankalardaki kötü kredilerin temizlenmesi ve kamu maliyesinde tasarruf tedbirleri izlenecektir. Reform adımlarının yavaş ve eksik kalması halinde finansal kırılganlıklar yeniden artacaktır.

Şekil.14 Türkiye ve Seçilmiş Ülkelerde CDS Puanları

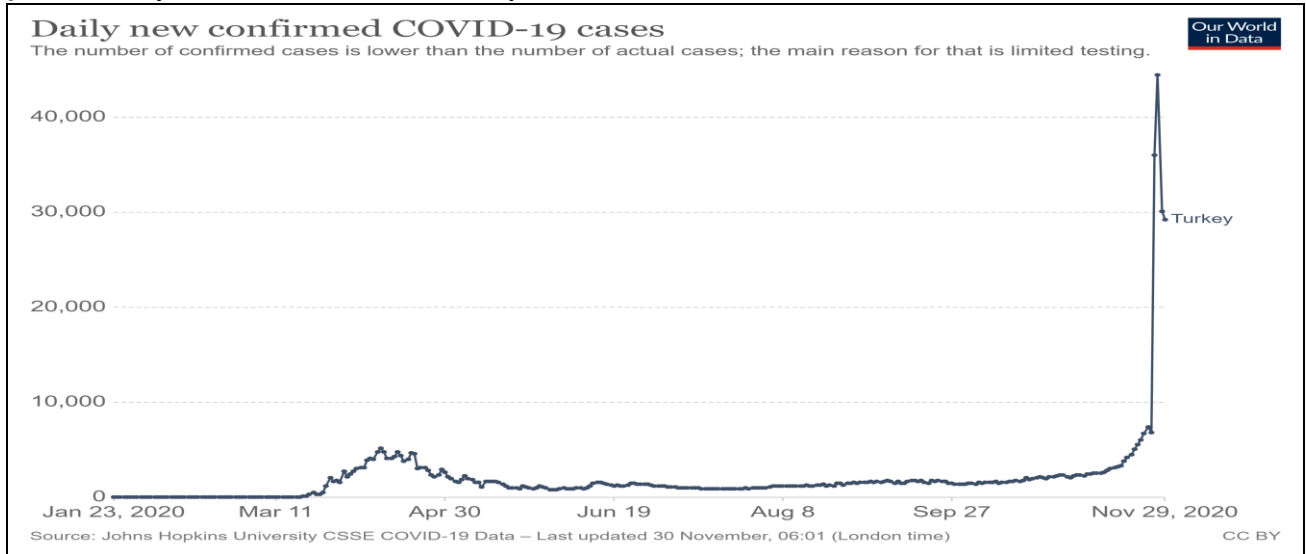

Kaynak: worldgovernmentbonds.com/sovereign-cds/

COVID-19 Salgını İkinci Dalgası Nedeniyle Yeni Kısıtlamalar Uygulanacak

Türkiye COVID-19 salgınında ikinci dalgayı yaşamaktadır. Bu süreçte Sağlık Bakanlığı toplam vaka sayısını da açıklamaya başlamıştır. Günlük toplam yeni vaka sayısı 30 bin üzerinde gerçekleşmektedir. Buna bağlı olarak yeni kapatma ve kısıtlama tedbirleri alınmaya başlamıştır. Bu tedbirler iktisadi faaliyetlerde yavaşlamaya yol açacaktır.

Şekil.15 Türkiye’de COVID-19 Günlük Vaka Sayıları

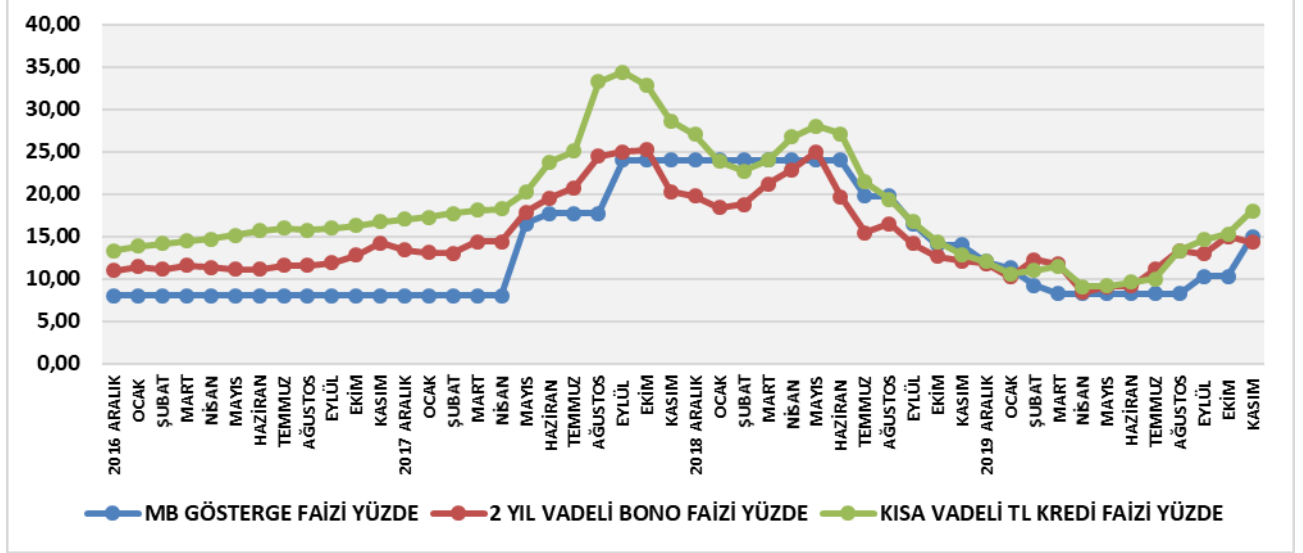

Kaynak: Dünya Sağlık Örgütü

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı Değişti, Politika Faizi Yüzde 15'e Çıktı

T.C. Merkez Bankası başkanı kasım ayında değişmiştir. Bu değişiklik sonrası T.C. Merkez Bankası önce politika faizini yüzde 15,0'e çıkarmış ardından da para politikasında sadeleştirmeye giderek piyasaların fonlmasında sadece politika faizini kullanmaya başlamıştır. T.C. Merkez Bankası faiz artışı sonrası TL cinsi kredi faizleri de yüzde 18-20 aralığına yükselmiştir. T.C. Merkez Bankası enflasyonda kalıcı iyileşme sağlanan kadar yüksek faiz oranlarını korumayı hedeflemektedir. Muhtemelen yüzde 15 politika faizi 2021 yılı son çeyreğine kadar sürecektir.

Şekil.16 T.C. Merkez Bankası Politika Faizi ile TL Kredi ve Bono Faizleri

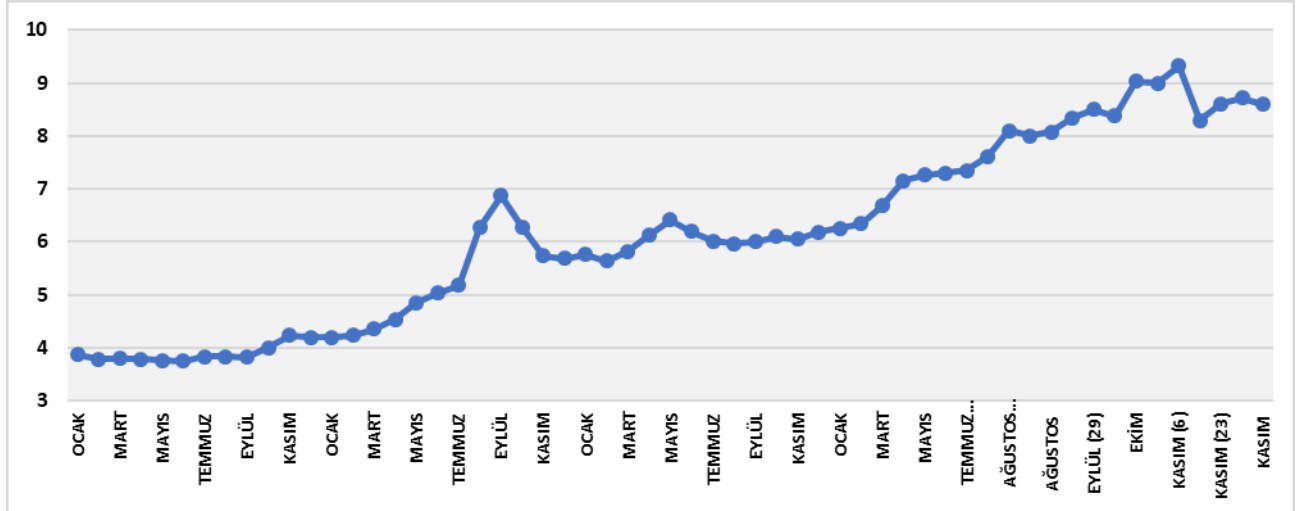

Kaynak: T.C. Merkez Bankası

Türk Lirası'nda Hızlı Değer Kaybı Şimdilik Durdu

Türkiye'nin finansal olarak kırılganlıkları nedeniyle Türk Lirası'nda değer kaybı ekim ayı boyunca hızlanarak devam etmiş, kasım ayı ilk haftasına da sarkmıştır. 6 Kasım günü sepet kur 9,30 seviyesine kadar yükselmiştir. 7-8 Kasım hafta sonu T.C. Merkez Bankası başkanı değişikliği ve hazine ve maliye bakanı değişikliği ile Türk Lirası'nda değer kaybı durmuştur. Ardından yeni başkanı ile TC. Merkez Bankası'nın attığı sıkılaştırma adımları ve yeni açıklanan ekonomide reform taahhüdü ile Türk Lirası değer kayıplarının bir kısmını geri almıştır. Türk Lirası'nın değerini bundan sonraki para politikası ve reform adımları belirleyecektir.

Şekil.17 Türk Lirası Sepet Kur

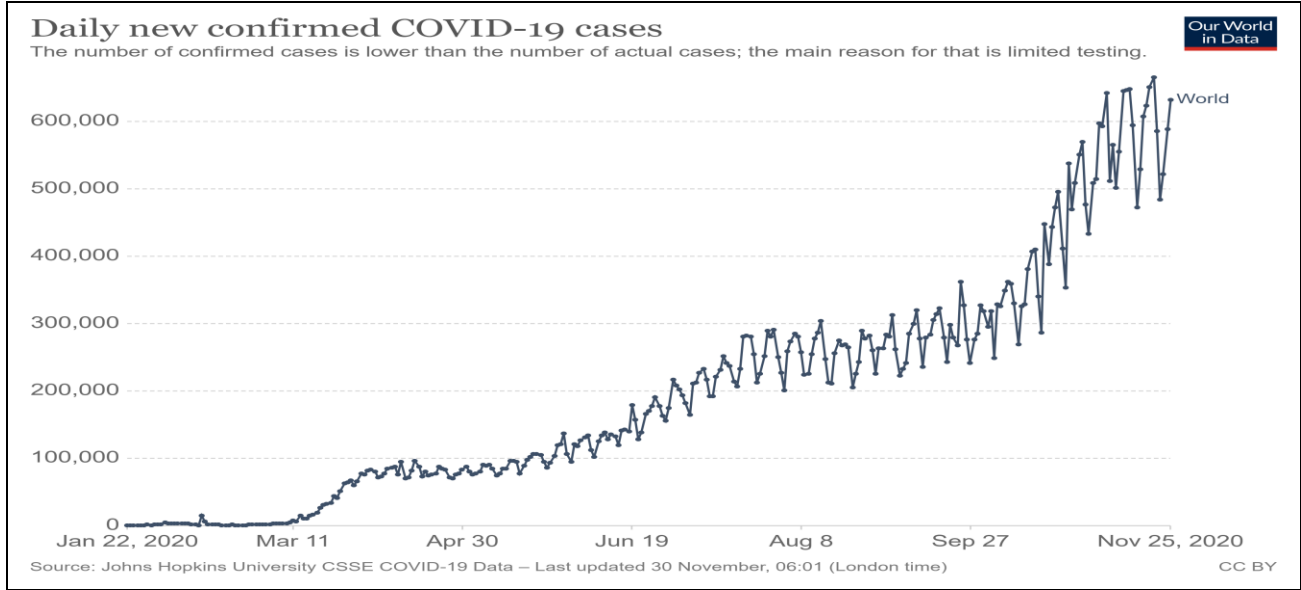

Kaynak: T.C. Merkez Bankası

Dünyada COVID-19 Salgını İkinci Dalgası Kuvvetlenirken Aşıya İlişkin İyimser Beklentiler Artıyor

2021 yılına girerken bu kez COVID-19 aşısına ilişkin iyimser senaryolar öne çıkmaktadır. Aralık ayı ve 2021 yılının ilk aylarında da salgında zorlu bir süreç yaşanacağı beklenmektedir. Buna karşın aralık ayı başı itibarıyla uygulamaya hazır 3 aşı bulunmaktadır ve bunların 2021 yılından itibaren dünya genelinde yaygın şekilde uygulanması hedeflenmektedir. Aşının yaygın olarak uygulanması ve başarılı olması halinde salgın 2021 yılı ikinci yarısında kontrol altına alınmış olacak ve yeni vaka sayıları hızla azalacaktır. Aşıya ilişkin bu iyimser senaryo çerçevesinde dünya ekonomisinde de özellikle ikinci çeyrekte itibaren kuvvetli bir büyüme beklentisi de bulunmaktadır. Aşının yaygın uygulanamaması veya aşının beklendiği gibi başarılı olamaması halinde ise salgının ekonomi üzerindeki olumsuz etkileri 2021 yılı boyunca devam edecektir.

Şekil.18 Dünya Genelinde Günlük Yeni Vaka Sayısı

Biden'lı ABD Dünya İle İşbirliği İçinde Olacak

Trump döneminde ABD izolasyon politikaları izlemiş ve dünyanın geri kalanı ile çatışmacı bir politika izlemiştir. Biden ile ABD ise dünyanın geri kalanı ile diyalog ve işbirliği içinde olacaktır. ABD müttefikleri ile işbirliğini artıracak, iklim anlaşması başta olmak üzere uluslararası anlaşmalara geri dönecek ve Çin gibi rakip ülkeler ile hegemonya mücadelesi çatışma içinde değil diyalog içinde sürdürülecektir. ABD ayrıca yeşil ekonomiye büyük ağırlık vermeye başlayacaktır. ABD'nin bu yeni yaklaşımı dünyada gerginlikleri ve riskleri azaltacaktır.

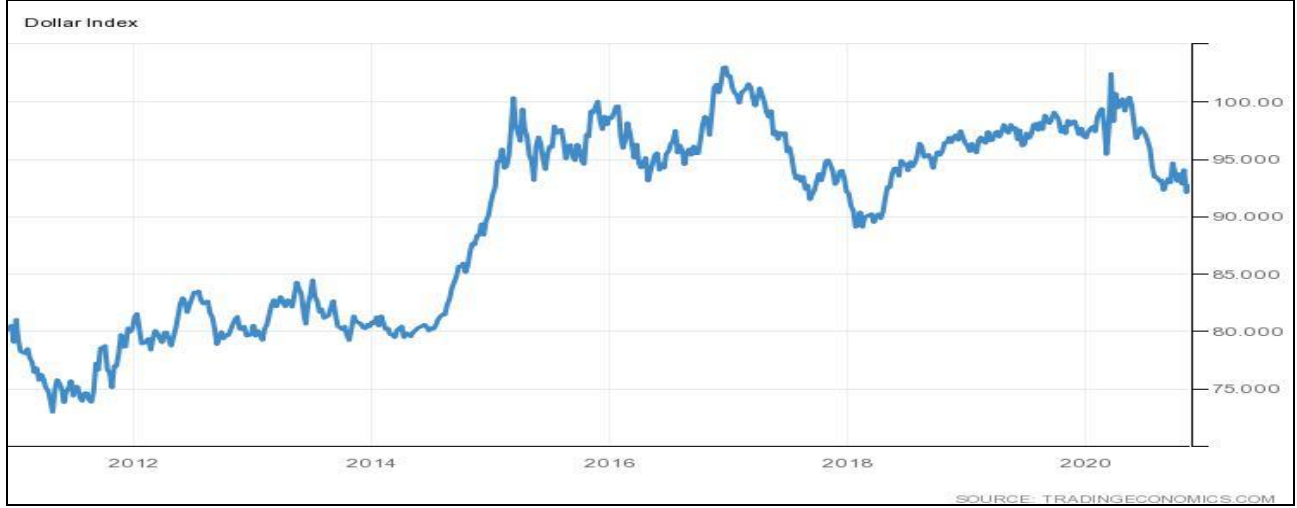
Ticarette Korumacılık Eğilimi Zayıflayacak

Trump 2018 yılından itibaren dünyada ticaret savaşlarını başlatmıştı. 2019 yılında zirveye çıkan karşılıklı koruma önlemleri ile dünya mal ticareti de daralmıştı. 2020 yılında ise dünya mal ticareti bu kez COVID-19 nedeniyle önemli ölçüde daralmış olacaktır. Biden Çin ile ticaret savaşlarını ticaret müzakerelerine indirgemeyi ve iyi niyet göstergesi olarak da Trump döneminde uygulanmaya başlanan ilave ithalat vergilerini azaltmayı hedeflemektedir. Bu yaklaşım dünya genelinde yaygınlaşan korumacılık eğilimlerini de azaltacak ve yeniden dünya ticaret örgütü kuralları altındaki çok taraflı ticaret anlaşması hükümleri ile serbest ticarete geri dönebilecektir.

ABD Dolarında Zayıflama Beklentisi

ABD’de Biden’ın iktidar döneminde doların zayıflaması beklenmektedir. Zayıflama beklentisinin iki gerekçesi bulunmaktadır. Bunlardan ilki olarak ABD’nin dünya ile diyalog ve işbirliğine geri dönmesi ile risklerin azalması ve dolara yönelik güvenli liman talebinin azalması gösterilmektedir. İkinci neden ise 2021 yılında genişletici para ve mali politikaların daha da artacak olmasıdır. Bunlara bağlı olarak ABD dolarında zayıflama beklentisi bulunmakla beraber dolardaki değer kaybının yüzde 5-6 arasında kalması da öngörülmektedir. Emtia fiyatları ise aşının başarılı ve yaygın olarak uygulanması halinde artacak talebe ve zayıflayacak dolara bağlı olarak bugünkü seviyelerinin üzerine yüzde 10 daha artabilecektir.

Şekil.19 Dolar Endeksi

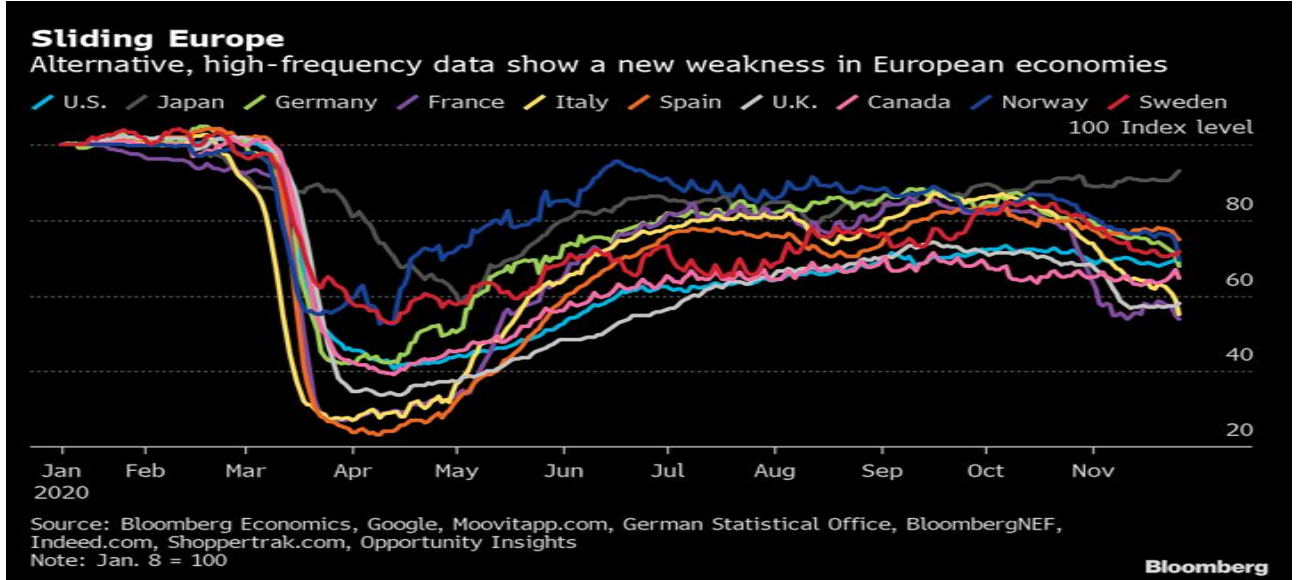

Kaynak: Bloomberg International

COVID-19 Salgınında İkinci Dalga Ekonomileri Yeniden Yavaşlatacak

COVID-19 salgını ikinci dalgası yaşanmaya başlanmıştır. Özellikle 2020 yılının geri kalanında ve 2021 yılının ilk çeyreğinde günlük vaka sayılarının daha da artması beklenmektedir. Buna bağlı olarak ekonomilerde kapatmalar yeniden gündeme gelmektedir. Muhtemelen önümüzdeki mart ayına kadar dünya ekonomisinde yeniden önemli bir yavaşlama yaşanacaktır.

Şekil.20 İktisadi Faaliyetlerde Toparlanma Endeksi; Ocak 2020=100

Kaynak: Bloomberg International

DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ

ABD’de İnşaat Harcamaları Eylül Ayında Artış Gösterdi

ABD’de inşaat harcamalarında COVID-19 salgını etkileri yılın ikinci çeyreğinde kendini göstermiştir. Haziran ayı sonunda yıllık inşaat harcamaları 1,38 trilyon dolara inmiştir. Yılın üçüncü çeyreğinde ise inşaat harcamaları toparlanmaya başlamıştır. Ağustos ayında inşaat harcamaları yeniden 1,4 trilyon dolar seviyesini aşmıştır. Eylül ayında ise inşaat harcamaları artışı sürmüştür ve 1,41 trilyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Ekonomide işlere geri dönüş ile birlikte ABD’de inşaat faaliyetlerinde başlayan ivme sonbaharda da sürmektedir.

Tablo.9 ABD İnşaat Harcamaları (Yıllık Milyar Dolar)

DÖNEM	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA VE ALT YAPI İNŞAATI	TOPLAM İNŞAAT
2016 Q4	481	712	1.192
2017 Q4	523	740	1.263
2018 Q4	533	743	1.276
2019 Q2	507	781	1.288
2019 Q3	511	783	1.294
2019 Q4	551	795	1.346
2020 Q1	596	840	1.436
2020 Q2	562	821	1.384
2020 TEMMUZ	584	815	1.399
2020 AĞUSTOS	603	807	1.410
2020 EYLÜL	620	794	1.414

Kaynak: US Bureau Of Census

ABD’de Mevcut Konut Satışları Ekim Ayında 6,85 Milyon Adet İle Rekor Kırdı

ABD’de mevcut konut satışları faiz oranlarındaki düşüşün etkisi ile ekim ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 27 artmış ve 6,85 milyon adet olarak gerçekleşmiştir. 2005 yılı temmuz ayından bu yana en yüksek satış gerçekleşmiştir. ABD’de yeni konut satışları da ekim ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 30,6 artmış ve 999 bin adet olmuştur. Ekim ayı satışları mevcut konutlar için yeni satış rekorları olmuştur. Konut talebinde ve satışlarında artış devam etmiştir.

Tablo.10 ABD Konut Sektörü

DÖNEM	YENİ EV SATIŞLARI AYLIK (BİN)	MEVCUT EV SATIŞLARI YILLIK (BİN)	KONUT FİYAT ENDEKSİ CS 20
2016 Q4	551	5.510	192,3
2017 Q4	636	5.560	204,5
2018 Q4	625	4.990	212,9
2019 Q2	728	5.290	216,1
2019 Q3	738	5.410	217,1
2019 Q4	708	5.530	218,7
2020 Q1	612	5.270	222,0
2020 Q2	791	4.699	225,2
2020 AĞUSTOS	994	6.000	229,4
2020 EYLÜL	1.002	6.540	232,5
2020 EKİM	999	6.850	

Kaynak: US National Association of Realtors, US Bureau of Census, S&P Case Shiller Index,

Euro Alanında İnşaat Harcamaları 2020 Üçüncü Çeyrekte Yüzde 2,9 Daraldı

Euro bölgesi inşaat harcamaları COVID-19 salgınının etkileri ile ilk çeyrekte yüzde 3,6, ikinci çeyrekte ise yüzde 15,6 daralmıştı. İşlere geri dönüş ile birlikte yaz aylarında daralma yavaşlamaya başlamıştı. Buna bağlı olarak temmuz-eylül aylarını kapsayan üçüncü çeyrekte inşaat harcamalarındaki daralma yüzde 2,9 olmuştur. Üçüncü çeyrekte konut inşaat harcamaları yüzde 3,8 küçülürken, konut dışı inşaat harcamaları yüzde 0,4 büyümüştür. İnşaat harcamaları üçüncü çeyrekte büyüme eşiğine yaklaşmıştır.

Tablo.11 Euro Bölgesi İnşaat Harcamaları Büyüme Değişim, Yüzde

DÖNEM	TOPLAM İNŞAAT SEKTÖRÜ	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA İNŞAATI
2016 Q4	2,3	1,8	4,2
2017 Q4	2,9	3,4	1,6
2018 Q4	1,9	0,9	3,9
2019 Q1	4,7	4,2	8,6
2019 Q2	2,4	2,3	3,0
2019 Q3	1,2	1,2	1,1
2019 Q4	0,0	-0,3	0,8
2020 Q1	-3,8	-4,4	-2,1
2020 Q2	-15,4	-16,3	-11,2
2020 Q3	-2,9	-3,8	0,4

Kaynak: Eurostat

Kasım Ayında İnşaat Malzemeleri Fiyatlarında Sıçramalar Yaşandı

Kasım ayında küresel gelişmeler inşaat malzemeleri fiyatlarına yön vermiştir. Bir yanda COVID-19'da ikinci dalga yaşanırken aşırıya ilişkin olumlu gelişmeler emtia fiyatlarında artışa yol açmaktadır. ABD seçimlerine ilişkin belirsizliklerin de ortadan kalkması ile inşaat sektörü için iyimser beklentiler artmıştır. Buna bağlı olarak kasım ayında inşaat demiri fiyatları yüzde 9,9 yükselmiştir. Bakır fiyatları yüzde 11,5 artmıştır. Kereste fiyatları eylül ayındaki yüzde 34,3 düşüş sonrasında ekim ayında da yüzde 17,6 gerilemişken, kasım ayında yeniden yüzde 26,6 artış göstermiştir.

Tablo.12 İnşaat Malzemesi Fiyatları

DÖNEM	İNŞAAT DEMİRİ TON/ DOLAR	BAKIR 100 LIBRE/ DOLAR	DÜZ KERESTE 2,36 M3/DOLAR
2016 ARALIK	449	247,60	360
2017 ARALIK	551	328,00	451
2018 ARALIK	467	267,80	323
2019 HAZİRAN	465	267,61	335
2019 EYLÜL	412	255,80	372
2019 ARALIK	442	281,28	412
2020 MART	416	216,60	298
2020 HAZİRAN	416	272,25	436
2020 AĞUSTOS	440	300,65	916
2020 EYLÜL	459	297,90	602
2020 EKİM	445	304,65	496
2020 KASIM	489	340,00	628

Kaynak: Platts-Mc Graw Hill Financial, National Association of Home Builders, COMEX,

“ÖZEL BÖLÜM”

AVRUPA’DA İNŞAAT HARCAMALARINDA GELİŞMELER

COVID-19 salgını ekonomileri ve tüm sektörleri olduğu gibi inşaat sektörünü de olumsuz etkilemiştir. İlk çeyrekteki gelişmeler ardından ikinci çeyrekte yaşanan kapatmalar ile inşaat sektöründe de sert daralmalar yaşanmıştır. Üçüncü çeyrekte ise işe geri dönüşler ile birlikte inşaat işlerinde de toparlanmalar gerçekleşmiştir.

Bununla birlikte Avrupa ülkelerinde inşaat harcamaları ülkeler itibarıyla farklı eğilimler ortaya koymuştur. En büyük ekonomilerden Almanya’da inşaat harcamaları ilk ve ikinci çeyrekte büyümeye devam etmiş daralma ise yüzde 0,7 ile üçüncü çeyrekte yaşanmıştır. Fransa birinci ve özellikle ikinci çeyrekte Avrupa’da inşaat harcamaları en çok daralan ülke olmuştur. Üçüncü çeyrekte ise toparlanma yaşanmıştır. İspanya’da da ilk ve ikinci çeyrekteki sert daralmalar ardından üçüncü çeyrekte de daralma göreceli olarak yüksek gerçekleşmiştir. İtalya’da ise üçüncü çeyrekte inşaat harcamaları büyüme göstermiştir.

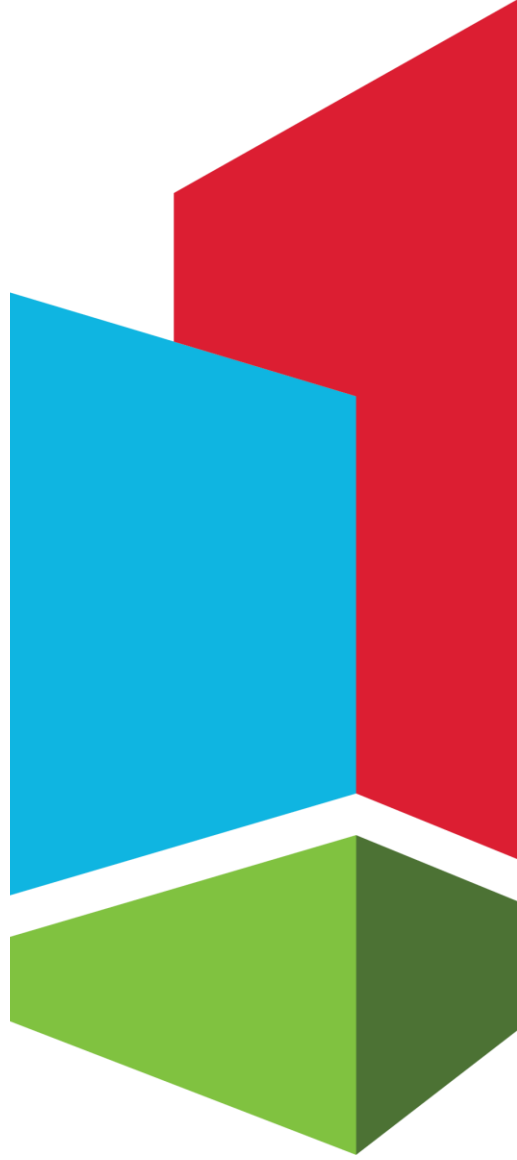
Hollanda’da inşaat harcamaları salgından göreceli olarak daha az etkilenmiştir. Son dört çeyrekte en yüksek daralma ise 2020 yılı üçüncü çeyrekte yaşanmıştır. Belçika’da üçüncü çeyrekte toparlanma görülürken, Polonya’da üçüncü çeyrekte inşaat harcamaları yüzde 11,6 daralmıştır. Romanya ise son dört çeyrekte inşaat harcamaları büyüme gösteren tek ülke olmuştur.

İngiltere’de inşaat harcamaları sert daralmıştır. Daralma üçüncü çeyrekte de yüksek gerçekleşmiştir. İsviçre’de harcamalar daha az etkilenmiştir. Benzer şekilde Norveç inşaat harcamaları da salgında daha zayıf daralmalar yaşamıştır.

Tablo.13 Avrupa’da Ülkelerin İnşaat Harcamalarında Büyümeler Yüzde (Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre)

Ülkeler	2019 Q1	2020 Q1	2020 Q2	2020 Q3
Almanya	1,8	6,8	1,7	-0,7
Fransa	-2,0	-15,6	-31,5	-4,9
İspanya	-4,1	-9,8	-23,5	-8,1
İtalya	-0,4	-10,7	-29,0	5,1
Hollanda	0,8	2,8	-1,2	-3,2
Belçika	-2,5	-5,0	-16,9	-1,5
Polonya	-3,6	5,2	-3,6	-11,6
Danimarka	1,9	-2,4	7,5	6,4
Portekiz	1,6	-1,2	-8,2	-2,2
Romanya	25,7	34,3	11,2	14,6
İsviçre	-0,1	3,1	-5,0	-0,4
İngiltere	0,5	-3,2	-38,2	-12,1
Norveç	1,2	-0,4	-5,7	-4,4
Finlandiya	-2,1	4,7	1,4	0,2
Macaristan	8,1	-0,6	-12,3	-16,4
Slovakya	-6,3	3,6	-14,7	-19,0

Kaynak: Eurostat

TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMESİ SANAYİCİLERİ DERNEĞİ

www.imsad.org / info@imsad.org

TEL: +90 216 322 23 00